

ПГ 15
2534

УНИВ. БИБЛИОТЕКА

4002-С7
N. И. Бр. 2594

УЧИТЕЉ

ПЕДАГОШКО-КЊИЖЕВНИ ЛИСТ.

ОРГАН УЧИТЕЉСКОГ УДРУЖЕЊА

СВЕСКА 1—10. — ГОДИНА XI.

ВЛАСНИК И ИЗДАВАЧ

УЧИТЕЉСКО УДРУЖЕЊЕ

УРЕЂИВАЧКИ ОДБОР:

Урош Благојевић, Светозар Вучовић, Станиша Станишић, учитељи у
БЕОГРАДУ, Михаило Стевановић, учитељ у ПОЖАРЕВЦУ

И

УРЕДНИК

Д. Ј. ПУТНИКОВИЋ

УЧИТЕЉ У БЕОГРАДУ

БЕОГРАД

ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

1892

„Учитељ” излази 1 пут на месец у свескама од 5—6 табака. Годину почиње и свршава са школском годином (јула и августа лист не излази).

Рукописи шаљу се уредништву у *илаћеном* писму

Рукописи се не враћају.

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ :

За целу годину 10 дин.
За пола године 5 »

За стране земље

На целу годину 6 фор. или 12 фр.
На пола године . 3 » » 6 »

Претплата се шаље Главном Одбору Учитељског Удружења у Београду.

РАДНИЦИ НА „УЧИТЕЉУ“ У ОВОЈ ГОДИНИ.

Алекса Васиљевић, учитељ.	Милан Шевић, проф.
Анта Голубовић, учитељ.	Милорад Павловић, проф.
Антоније Максић, учитељ.	Мита Ст. Ђлицин, учитељ.
Аркадије Варађанин, проф.	Михаило Јовић, учитељ.
Борисав В. Тодоровић, проф.	Михаило Е. Михаиловић, учитељ.
Витомир Јестровић, учитељ.	Михаило М. Протић, статистичар.
Гргур М. Јакшић, философ.	Михаило Сретеновић, учитељ.
Дим. С. Јовановић, проф.	Михаило Стевановић, учитељ.
Дим. Д. Поповић, учитељ.	Никола Р. Поповић, учитељ.
Дим. Ј. Путниковић, учитељ.	Павле Аршинов, проф.
Дим. Ј. Соколовић, учитељ.	Павле Шарчевић, учитељ.
Ђорђе С. Којић, учитељ.	Петар Павловић, проф.
Живојин П. Симић, проф.	Петар М. Стојановић, учитељ.
Иван Филиповић, пред. хрв. уч. скуп.	Петар Шрепловић, чиновник.
Јанко Кара-Матић, помоћ. царин.	Раша Дмитровић, учитељ.
Јова Д. Јовановић, писар.	Риста Стојаковић, писар.
† Јов. П. Крстић, бив. предавач.	Светозар Вучовић, учитељ.
Јов. Максимовић, учитељ.	Сима М. Ађимовић, учитељ.
Јов. Миодраговић, проф.	Сима Милојевић, учитељ.
Коста Петровић, писар.	Сретен М. Аџић, предавач.
Крста Војовић, учитељ.	Станиша С. Станишић, учитељ.
Крста Јонић, учитељ.	Станоје Ж. Мијатовић, учитељ.
Лаза Обрадовић, учитељ.	Стеван Гојковић — Каменац, учитељ.
Љуба Јовановић, проф.	Стево Чугурило, наставник.
Љуба М. Протић, предавач.	Тихомир Маринковић, учитељ.
Љуба Стојановић, проф.	Урош Благојевић, учитељ.
-

С А Д Р Ж А Ј
„УЧИТЕЉА“ ЗА XI. ГОД. — СВЕСНА 1—10.

ЧЛАНЦИ

	СТРАНА
Најновији резултати испитивања на пољу школске хигијене, од др. Ј. Колмана, превод М. М. Протића	1
Европске школе по опису Американца Клема, превод Ј. Кара-Матића	11, 65 и 275
Најбољи споменик, од Ј. Миодраговића	15
Треба ли основне школе предати општинама, од Кр. Божовића	18
Изучавање духовног живота, психолошка студија, од Р. Стојаковића	24, 119 и 213
Новом учитељу, превод Јов П. Крстића	31
Образовање каменог угља, предавање проф. Хекслија, превод П. Павловића	39 и 129
Лига народнога образовања у Француској, превод Гр. М. Јакшића	97
Нешто о школским штедионицама, од У. Благојевића	112
Задаци експерименталне психологије, од В. Вунта, превод М. Шевића	177 и 265
Жене као васпитаници и васпитачи, од Свет. Вучовића	188, 283 и 354
Утисак из бугарске школе, од Ј. Максимовића	196
Школа у Јасној Пољани, од Л. Н. Толстоја, прев. М. Стевановића	204, 292, 362, 454 и 640
Американске средње школе, од Д. С. Јовановића	278 и 449
Лист „Учитељ“ и учитељи, од С. Милојевића	345
Зимње и летње школе, од М. Јовића	378

✓ Нова школа и реорганизација осн. и средњих школа,	
од Л. М. Протића	423 и 617
Држава и учитељи, од Н. Р. Поповића	443, 633 и 748
Уредништву „Учитеља“, од К. Петровића	462
Школске читанице и књижнице, од М. Сретеновића	466
Душа животиња, од Л. Бихнера, превод М. Павловића	473
✓ Живот и дела Јована Амоса Коменског, од др. Г. А. Линднера, превод С. Чутурила (цела 7 свеска)	537
Јан Амос Коменски, говор Мих Јовића, на 300 годиш. прослави 6. марта у Учит. Школи	729
Ручни рад у осн. школи, од Гр. М. Јакшића	742 и 809
Српска основна школа у Сегедину 1823 год. саопштио Л. Стојановић	758
Учитељски Дом, од М. Стевановића	760
Градска основна школа и сеоска, од П. Аршинова	768
Низоземске и данске средње школе, од Д. С. Јовановића	812
Мисао, од Л. Бихнера, превод М. Павловића	814
Навике, од Ј. Максимовића	819
Нешто из школске администрације, од Ј. Д. Јовановића	824
Једна мисао и један предлог, од Л. Обрадовића	832
Народне песме и школа, извод Гр. М. Јакшића	837
За ширење знања и писмености, саопштио Д. Ј. Путниковић	838

ПРЕДАВАЊА

Усправљена и положена црта, за I. раз., од М. Јовића	43
Барски гас, за VI. раз., од Д. Ј. Путниковића	136
Рак, од Бор. Б. Тодоровића	218
(Напомена за предавања, од уред.)	383
Појам о реченицама, за III. раз., од У. Благојевића	481
Један час цртања, у II. раз., од Св. Вучовића	485
Видинска и средачка област — Шоплук, — за IV. раз., од С. М. Аћимовића	664
Преглед краљевине Србије, за III. раз., од П. Шарчевића	841

ЌЊИЖЕВНЕ ОЦЕНЕ

Илустрована српска историја, од С. Антоновића и П. М. Никетића — оцена Л. Јовановаћа	46 и 141
Мисли о школ. дисциплини чланак из „Просв. Гласника“ — оцена У. Благојевића	48

Психолошки основи воље и карактера, од Ј. Стојановића	
— оцена Р. Стојаковића	303
Нови атлас краљевине Србије, од П. К. Шрепловића —	
оцена Ђ. С. Којића	304
Уредништву »Учитеља«, одговор Ђ. С. Којићу на оцену	
Атласа — од П. Шрепловића	384
Босанска Вила, — оцена Љ. Стојановића	489
Дечје игре, од У. Благојевића и Д. Соколовића; од Ст.	
Николића — оцена С. С. Станишића	491 и 671
Одговор уредништву на приказ Граматичице за II. и III. р.	
од Ж. П. Симића	497
Одговор уредника Ж. П. Симићу	500
Опет о Атласу П. Шрепловића — од Ђ. С. Којића . . .	675
Морал и религија, од М. Миловановића, оцена Р. Стојаковића	848.

УЧИТЕЉСКО УДРУЖЕЊЕ.

Чланови утемељачи 54, 150, 223, 313, 394, 504, 681, 780, 856, 900.	
Рад учитељске скупштине — Говор Н. Р. Поповића, којим	
је отворио осму учит. скуп.	54.
— Извод из записника осме учит. скуп.	58, 154, 223, 313, 395.
— Захтеви српских учитеља	151.
— Извештај Контролног Одбора	506.
— Телеграми (честитке) скупштини	682 и 780.
Рад Главног Одбора. — Конституисање Глав. Одб.	59.
— Записници састанка (1—31) Глав. Одб.	155, 226, 320, 398
	508, 685, 784, 856.
— Преглед рачуна благајне Глав. Одб.	229, 512, 796.
— Питање која ће се расправљати на деветој учит. скуп. . .	318.
— Позив на девету учит. скупштину	779, 853.
— Објава	854.
— Члановима Учит. Удружења	855.
— Преглед рачуна о срећкама Учит. Удружења	862.
— Рад Уређивачког Одбора	60.
— Рад месних учитељских зборова. — Образовање збо-	
рова	60, 235, 326, 406, 697, 798.
— Рад зборова	159, 230, 514, 598, 798, 863.

Г Л А С Н И Ц

Из школног живота — Око ничега. — За оку вина, од	
Каменца	61.
— Пабирци по школама, од Д. Ј. Путниковића	238.
— Општински учитељ, од А. Максића	328.

— Све у своје време, од Д. Ј. Путниковића	409.
— Три срп. дијалекта, од В. Јестровића	517.
— Дуга у школи, од Пет. М. Стојановића	701.
— Учитељ је крив, од Раше	865.
— Из наставе и васпитања, од К. Јонића	866.
— Место забране, од Ал. Васиљевића	868.
— Крађа, од Ст. Ж. М.	869.
— Несташко, од Мих. К. Мих.	872.

Дечје игре. — Мачка и миш; С коња; Пишти пиле; Јеницајес мало; Јеницајес велико; Робови; Конак; Сиромачика; Ко т' удари; Прва — друга; Кријење лопте; Шуке без пребацивања; Шуке с пребацивањем; Шорање; Иле — иле; Надбацивање; Пребацивање с две лопте — од С. М. Аџића . . . 64, 161, 240, 332, 876.

— Зечеви, од Д. Д. Поповића 703.

Статистика — Број наставника осн. шк. у Србији; Осн. шк. у Београду; Београдска Учит. Шк. у 1890—91 год. од М. М. Протића 69.

— Народне шк. у Бачкој. — Француски шк: буџет. — Заводи за глуво-неме у свету. — Дечја забавишта у Хрват. и Славонији. — Садашњи број учит. и њихове плате — Школе у Бечу и Берлину. — Идијоти. — Просветни буџет за Босну и Херцеговину. — Школе у Босни и Херцеговини. — Штампарије у Србији. — Учит. Шк. у Сомбору. — Виша девојачка шк. у Сомбору. — Школе у Швајцарској. — Питомци Ратарске Школе. — Српске православне шк. у Босни и Херцеговини. — Основне шк. у Србији у 1890—1 шк. год. — Школе у Угарској. — Број глувонемих. — Број гимназиских ученика према броју народа. — Из разних листова и по разним изворима саопштио уредник . . . 72, 169, 243, 412, 518, 888.

Плате учитеља у Србији од 1836—1876 г. саопштио Д. Ј. Соколовић 167

✓ — Нишка Учит. Школа год. 1890—91 од С. М. Аџића . . . 354

— Осн. школе у Сарајеву, од М. Ст. Клидина 336

— Писменост у Европи — саопштио Гргур М. Ј. 704.

Новости. — О учитељском распореду, од Ур. Благојевића . . . 73.

— Усправно писање у осн. школама, саопштио М. М. Протић. . . 75.

— Нов програм. — Школа у Такову. — Виша осн. школа у Београду. — Набављање школских потреба за ђаке. — Професорска скупштина. — Свештеничка скупштина. — Скупштина хрватских учитеља. — „Књижевна Smotra“ о Српству. —

- Изложбе. — Учитељске скупштине. — Бугарске књиге и књи-
жаре у срп. земљама. — Школски надзорници. — Завод за глу-
вонему децу. — Гушобоља. — Винодељско воћарска школа у
Крајини. — Електрично осветљење у Београду. — Нов програм.
— Одговор министров. — Стечај. — Предавање школа општи-
нама. — Зимска приправна школа. — Ђердап. — Бугари у Маће-
донији. — Прослава Коменскове тристагодишњице. — Учит. Удру-
жење члан добротвор и утемељач. — Дипломе чланова утемељача.
Учит. Удруж. — Споменик пок. Ј. Гавриловићу. — Измене закона
о осн. школама. — Стечај. — Учитељски дом. — Прва ђачка
стрељачка дружина. — Ткачка школа у Лесковцу. — Фабрика
уља. — Бугарски споменик на Сливници. — Бољи изгледи. —
Соко-Бања. — Јавили су се. — Срећке. — Усправно писање. —
Молба Народној Скупштини. — Прослава Ј. А. Коменског у Ср-
бији и у Чешкој. — Бесплатна поштарина Учит. Удружењу. —
Отпуштена стална учитељица. — Народна Скупштина. — За
расправу. — Срећке Учич. Удруж. — Изложба учила у Загребу.
— За учитељски дом. — Наша пошта. — „Наставник“. — Књи-
жевна задруга. — Књижевно-уметнич. заједница. — И опет се
стални учитељи отпуштају. — Надзорници осн. школа за ову
год. — Ружна појава. — Шабачка општина за дочек учитељске
скупштине. — За Гавриловићев спомен. — Не знамо зашто. —
Неоправдан прекор учитељима. — Стрељачка подружина ђака
нишке Учитељске Школе. — Хрватска учитељ. скупштина. —
Усправно писање. — Вуков правопис у Хрватској. — Српски
дар Русима. — По разним листовима и др. изворима саопштио
уредник 74, 171 244, 337, 413, 521, 706, 801, 889.
- Српски учитељски конвикт у Н. Саду, од А. Варађанина . 171.
— Исправка, од И. Филиповића и уредника 244.
— Одговор министров на резолуције осме учит. скуп. од М.
Јовића 337.
- Дружина „Помагач“, од С. М. Ацића 415.
— Прослава Милована Спасића, од А. Голубовића 523. *42*
— Најлепши помен, од Т. Маринковића 801.
- Белешке** — Основна и научна настава. — Руске школе. у
Палестини. — Плата учитеља у Тиролској. — Казна за увреду
ректора. — Оригинална школска објава. — Камене таблице забра-
њене. — Улице назване по именима чувених педагога. — Нов
проналазак. — Ожењени дуже живе. — Туберкулоза. — Аме-
риканци праве кишу. — Уџбеници у Пруској. — Мастило је отровно.
— Учитељско друштво у Немачкој. — Школски надзорници у Ита-
лији. — Човечеје тело. — Нова лоза. — Лужички Срби. — Ра-

ђање и умирање деце. — Лондонске школе. — Мушкиње и женскиње. — Три брата имају 34 детета. — Новинарство у Швајцарској. — Покретна сила парних машина. — Шта стају Енглеску злочинци. — Пијанице у Енглеској. — Тристагодишњица Ј. А. Коменског. — Просвета у Галицији. — Мучење деце. — Њитрански епископ Росковањи. — Самоубиства на свету. — Пчеларство. — Свашта на свету. — Против надзорника. — Противник таблица. — Литература у Турској. — Циганске новине. — Плата учитељима у Салцбургу. — Књижаре у Немачкој. — У родитељском кругу. — По разним изворима саопштио уредник и др. . 84, 174, 250, 340, 419, 613, 711, 892.

Добротвори. — Стана Милановићка. — Милован Гушић. — Стојан Ненадовић. — Катарина Филиповића. — Синови пок. Д. Р. Белића. — Никола Кнежевић. — Исо Вујановић. — Тодор Херман. — Мијаило и Ђока Павловићи. — Милан Николић. — Стеван Бравачић. — Ђорђе Николајевић. — Јован Русић. — Никола Килица. — Јован П. Сарић. — Стеван и Герман Анђелићи. — Андра В. Парађанин. — Васа Живановић. — Лила Стојковићка. — Урош Јовановић. — Тоша Зековић. — Марија Скарлота, од уредника 86, 252, 420, 525, 894.

Чигула.

Милош Радовановић. — Милосав Симоновић. — Софија Петровићка. — Драгиња Убавкићева. — Љубица Т. Протићка. — Јосив Пауновић. — Мита Петровић. — Петар Т. Јовановић. — Ђока Николић. — Прока Кнежевић. — Ника Грујић. — Сава Марковић. — Лепосава Мусулинова. — Ружица Миленовићка. — Светозар Младеновић. — Косара Димитријевићка. — Никола Нешпић, од уредника 87, 252, 421, 526, 808, 894

Нове књиге и листови.

Нови Васпитач. — Наставник. — Просветни Гласник. — Невен. — Таче. — Добротвор. — Napredak, Književna Smotra i Risaraki List. — Hrvatske učiteljske skupštine. — Босанска Вила. — Нови Требевић. — Вошњак. — Журналъ министарства народнаго просвѣщенія. — Летопис Матице Српске. — Женски Свет. — Škola. — Školski vrt. — Руская Школа. — Педагогическій Сборникъ. — Zlate mladi. — Извештај о срп. девојачкој шк. у Панчеву. — Vienac. — Rad jugoslavencke akademije. — Уџбеници за осн. шк. у краљевини Србији. — Књиге хрватског педагошко-књижев. збора. — Ручни рад у мушкој школи. — Gimnastika. — Učiteljski tovariš. — Učiteljske novine. — Narod

а школа. — Домаћи Лист. — Голуб. — Смилје. — Гласник земаљског музеја у Босни и Херцеговини. — Весник српске цркве. — *Gospodarski list*. — Граматичица за II и III раз. — Земљопис за II р. од Зарића. — Познавање природе за II раз. од Зарића. — Приче о празницима од Зарића. — Земљопис за IV раз. од Стаматовића. — Познавање природе од Раше за III раз. — Дечје игре с декламацијама од С. Николића. — Српске приповетке у шведском преводу. — Ђачки одмор. — Јеленче. — Побратимство. — Нова наука о јавној настави. — Геометриски облици. — Срп историја од Антоновића и Никетића. — Срп. истор. од Јокс. Марковића. — Граматичица за IV раз. — Земљопис за II р. од Никетића. — Рачунски задаци. — Породица. — Стражилово. — Дечји анђео хранитељ. — Телесно васпитање. — Приче из црквене историје, од Ј. Илића. — Словенска унија и тројна унија Европе. — Правник. — *Sljerscev prijatelj*. — Збирка педагошких радова М. Нешковића. — Школски Лист. — *Ropnik*. — Декламатор. — Живот и рад Вићентија Димитријевића. — *Stenograf*. — О Породици. — О Граматичици Ж. С. — Вежбања у срп. језику. — Рђаво васпитана деца. — Нова школа и реорганизац. осн. и средње шк. — Будилник. — Историска песмарица. — Неоправдане замерке. — Накладна књижара К. Симића. — Како ћеш сачувати живот и здравље своје деце од д-ра Ернеста Брика. — *Pedagoški Glasnik*. — Телесно васпитање. — Преглед књига за осн. школу — од уредника и С. С. Станишића 88, 253, 341, 422, 712, 805, 895.

Библиографија	94, 258, 427, 716, 807, 897.
Одговори уредништва	95, 720.
Одговори благајништва	95, 260, 430, 526, 722.
Исправке. На знање,	344.

Читаоцима. — Књижевни огласи. — Објаве. — Претплатницима. — Стечај, — На знање. — Огласи и др. на корицама разних св.

